

آیین‌نامه اجرایی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی

(مصوب ۷۸/۶/۱۴ هیات وزیران)

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- مواد شیمیایی: ترکیباتی هستند با منشا معدنی یا آلی که حداقل دارای یک عنصر شیمیایی بوده و به اشکال مختلف اعم از گاز، بخار، مایع و جامد دیده شوند و با توجه به راه ورود به بدن و طول تماس، سلامت انسان و بهداشت محیط را به مخاطره اندازند.

ب- سم: ماده‌ای است که دارای منشا بیولوژیک یا شیمیایی (معدنی یا آلی) بوده و از راههای مختلف در مقادیر معین و معمول جزیی باعث اختلال و یا فعل و انفعالات حیاتی به طور موقت یا دائم می‌گردد.

ماده ۲- به منظور اعمال هماهنگی در امور مربوط به کنترل بهداشتی و نظارت بر سموم و مواد شیمیایی کمیته هماهنگی، کنترل و نظارت بر سموم و مواد شیمیایی که از این پس به اختصار ((کمیته)) نامیده می‌شود، در محل معاونت امور بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

الف- رئیس سازمان دامپزشکی یا نماینده تام‌الاختیار وی

ب- رئیس سازمان حفظ نباتات یا نماینده تام‌الاختیار وی

پ- معاون ذی ربط سازمان حفظ محیط زیست یا نماینده تام‌الاختیار وی

ت- معاون ذی ربط وزارت صنایع یا نماینده تام‌الاختیار وی

ث- معاون ذی ربط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان رئیس کمیته

ج- معاون ذی ربط سازمان برنامه و بودجه یا نماینده تام‌الاختیار وی

تبصره ۱- دستورالعملهای کمیته پس از امضای وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می‌شود.

تبصره ۲- دستورالعمل چگونگی تشکیل کمیته به تصویب کمیته می‌رسد.

تبصره ۳- انجام امور دفتری و دبیرخانه‌ای کمیته بر عهده معاونت امور بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

تبصره ۴- دبیر کمیته معاون امور بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود که بدون حق رای در جلسه شرکت می‌کند.

ماده ۳- عرضه، فروش، توزیع، بسته‌بندی و نگهداری هر نوع سم در مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی ممنوع است و در مورد سموم و حشره‌کشهای خانگی در بسته بندیهای کوچک و آماده، مطابق ضوابط ارگانهای ذیربط قانونی عمل خواهد شد. تبصره- کلیه فروشندگان و توزیع کنندگان سموم و مواد شیمیایی باید دوره‌های آموزشی بهداشت که از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام می‌شود طی نمایند و گواهی مربوط را به دریافت کنند.

ماده ۴- حمل و نقل مواد شیمیایی و سموم اعلام شده توسط کمیته، بر اساس شرایطی خواهد بود که به تصویب کمیته مزبور خواهد رسید.

ماده ۵- سازندگان و فرموله کنندگان و فروشندگان و مصرف کنندگان مواد شیمیایی و سموم و شرکت‌های خدماتی دفع آفات نباتی، دامی و خانگی، فومیگاسیون و ضد عفونی مکلفند به منظور حفظ و تامین سلامت انسان و محیط زیست، کلیه دستورالعملها، استانداردها و موازین بهداشتی و زیست محیطی موجود در کشور را رعایت نمایند.

ماده ۶- شرکتهای دولتی و خصوصی سازنده، فروشنده، فرموله‌کننده مواد شیمیایی و سموم و نیز شرکتهای خدماتی دفع آفات نباتی، دامی، فومیگاسیون و ضدعفونی موظفند یک نفر مسئول فنی واجد شرایط را به‌سازمانهای ذیربط قانونی برای اخذ پروانه صلاحیت فنی معرفی نمایند و رونوشت پروانه‌های صلاحیت صادر شده باید برای کمیته ارسال گردد.

تبصره ۱- مشخصات مسوول فنی توسط مراجع ذی صلاح قانونی تعیین و ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲- شرکتهای خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران مودی اماکن عمومی و خانگی باید از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجوز دریافت نمایند.

ماده ۷- متقاضیان ثبت، واردات، صادرات، ساخت، بسته‌بندی و فرمولاسیون مواد شیمیایی و سموم موظفند کلیه مدارک و نمونه‌های مربوط را جهت بررسی و انجام آزمایشهای لازم به مراجع ذی‌صلاح قانونی ارائه نمایند. صدور مجوز باید توسط مراجع مذکور براساس آیین‌نامه‌ها و ضوابط بهداشتی صادر شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام پذیرد. رونوشت مجوزهای صادر شده باید به معاونت امور بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال گردد.

ماده ۸- کلیه مراکز تهیه، تولید، نگهداری، فروش، بسته‌بندی و فرمولاسیون مواد شیمیایی و سموم باید مجهز به سیستم‌های پیشگیری و مقابله با حوادث شیمیایی باشند.

ماده ۹- کلیه کارخانجات، کارگاهها و مراکز درمانی و صنفی و کلیه اشخاصی که به امر خرید یا استفاده از سموم و مواد شیمیایی اشتغال دارند، موظفند ظروف خالی شده آنها را به نحو مناسب و با رعایت ضوابط زیست محیطی منهدم یا دفع نمایند.

تبصره ۱- تولید کنندگان سموم و مواد شیمیایی موظفند هشدارهای لازم را در مورد خطرات استفاده مجدد از ظروف و مواد شیمیایی بر روی برچسب آنها قید نمایند.

تبصره ۲- کلیه فروشندگان و عرضه کنندگان سموم و مواد شیمیایی مکلفند از فروش آن دسته از سموم و مواد شیمیایی که فاقد هشدارهای لازم بر روی برچسب آنها باشند خودداری نمایند. مراجع ذی ربط موظف به نظارت بر اجرای این تبصره می‌باشند.

ماده ۱۰- سازندگان، فرموله کنندگان، بسته‌بندی کنندگان و حمل کنندگان سموم و مواد شیمیایی و شرکتهای دفع آفات نباتی و خانگی مکلفند کارگاه، انبار و کارگران خود را از هر حیث به وسایل و تجهیزات بهداشتی و حفاظتی مطابق با دستورالعمل‌های مراجع ذیصلاح مجهز کنند.

تبصره- معاینات دوره‌ای محلها و افراد فوق‌الذکر حداقل هر شش ماه یکبار الزامی است، انجام معاینات دوره‌ای به عهده کارفرما می‌باشد.